

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	30427 Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30427
Назва ОП	Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Салата Оксана Олексіївна, Семчук Катерина Вікторівна, Шваб Анатолій Георгійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.03.2023 р. – 31.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/032/2022-2023/30427-american-studies-and-european-studies.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/032/2022-2023/30427-american-studies-and-european-studies.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Аналіз провадження освітньої діяльності за ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі КНУ) засвідчив, що вона реалізується на належному рівні та забезпечує необхідний рівень підготовки бакалаврів історії та археології із спеціалізацією «Американістика та європейські студії». Аналіз звіту про самооцінювання, вивчення документації та проведення акредитаційної експертизи дають підстави експертній групі вважати, що освітня діяльність забезпечує виконання поставлених цілей та програмних результатів навчання, а зміст ОП та практики її реалізації відповідають вимогам нормативних документів і враховують потреби учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін. Вжиті заходи менеджменту КНУ та науково-педагогічного персоналу ОП з організації освітнього процесу в умовах воєнного стану дозволили забезпечити його безперервність завдяки переходу на дистанційні форми навчання. Залучений організаційний та освітньо-педагогічний інструментарій дистанційного навчання, рівень задоволеності здобувачів, засвідчили про належний його рівень. Освітній процес відбувається відповідно до законодавства України та нормативних документів ЗВО, здійснюється у створеному сприятливому і комфортному для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників освітньому середовищі. Експертиза засвідчила загальну відповідність ОП критеріям оцінювання якості освітньої програми. Виявлені недоліки не є суттєвими. ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до «Положення про акредитацію освітніх програм».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ відзначає в цілому позитивне враження від досвіду впровадження освітньо-професійної програми ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» у КНУ і констатує про належний її рівень. Сильні сторони та позитивні практики: наявність чітко визначеного фокусу ОП на історико-географічній спеціалізації з історії країн Західної Європи та Америки; широке залучення до формування цілей та змісту ОП представників провідних наукових установ України історичного профілю та дипломатичних представництв іноземних держав, на яких сфокусована ОП; належний рівень вивчення іноземних мов; наявність у здобувачів можливості формування переліку вибіркових дисциплін із запропонованих розробниками ОП блоків поглибленої спеціалізації та самостійно з інших ОП; запровадження елементів навчання через виробничі та навчальні практики; тісна співпраця з базами практик та належний рівень організації практик; прозора та зрозуміла система відбору здобувачів ОП; належне забезпечення нормативними документами КНУ можливостей академічної мобільності та зарахування результатів навчання у неформальній освіті; належний рівень навчально-методичного забезпечення ОП та вільний доступ до електронних ресурсів і електронних баз вітчизняних та іноземних наукових видань наукової бібліотеки КНУ; безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми; освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси; створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами; в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони та недоліки: попри чітко сформовану спеціалізацію з історії країн Західної Європи та Америки структура ОП містить багато ОК, які виходять за межі заявленої предметної спеціалізації; відсутність окремих ОК, покликаних сформувавши належний рівень володіння українською мовою та освітньо-педагогічними компетентностями; неналежне узгодження змісту навчальних дисциплін із передбаченими ОП та Стандартом компетентностями; переобтяження ОП великою кількістю ОК, для засвоєння яких потрібно більше часу самостійної підготовки, ніж передбачено НП; основу освітнього процесу, визначеного навчальним планом, становлять лекційно-семінарські форми занять і відсутні такі форми навчальної роботи, як навчальні консультації, індивідуальні заняття, контрольні роботи; відсутність практики зарахування результатів навчання здобувачів ОП, які брали участь в академічній мобільності, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті; низька міжнародна академічна мобільність здобувачів; недостатньо прописана процедура щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів. Рекомендовано: вилучити із нормативної частини ОП ОК, які скеровані на засвоєння історії частин світу, на які не поширюється географія заявленої спеціалізації; інтегрувати історію частин світу, які опинилися поза предметною спеціалізацією, через змістове наповнення робочих програм навчальних дисциплін темами, які розкривають історичну взаємопов'язаність різних частин світу; запровадити ОК освітньо-педагогічної підготовки та ділової української мови; посилити нормативну частину ОП ОК, які формують науково-дослідницькі компетентності; удосконалити форми проміжної атестації бакалаврів; створити загальноуніверситетську платформу дистанційного навчання; активізувати академічну мобільність, як викладачів, так і здобувачів; розширити матеріальні та нематеріальні механізми стимулювання розвитку викладацької майстерності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (КНУ) розроблена в 2015 р. на основі багаторічного досвіду реалізації освітньо-професійних програм підготовки фахівців спеціальності/напрямку «Історія». Особливістю ОП є її історико-географічна спеціалізація на історії країн Америки та Західної Європи. Цілі ОП визначені її спеціалізацією і передбачають «підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов у сфері історії та археології з високим рівнем володіння іноземними мовами, із акцентом на історії країн Америки та Західної Європи з широким доступом до працевлаштування чи подальшого навчання». Фокусом ОП є «спеціальна освіта за спеціальністю «Історія та археологія» з акцентом на вивчення історії народів та держав Європи та Америки. Поглиблене вивчення іноземних мов» (с.9) (<https://drive.google.com/file/d/1JbEePLbEe7hISvflZhd3ToGJTxUg9ekG/view>). Реалізація ОП передбачає присвоєння здобувачам освітньої кваліфікації: бакалавра історії та археології (американістика та європейські студії) та професійної кваліфікації: Стажист-дослідник (історія). Цілі та результати навчання за ОП співзвучні з метою освітньої діяльності КНУ, затвердженої Статутом (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>) та Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018 – 2025 рр. (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>), які полягають у підготовці висококваліфікованих та конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринках праці фахівців.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ встановлено, що до формування цілей та програмних результатів навчання ОП в КНУ запроваджено практику багаторівневої системи моніторингу та удосконалення із залученням здобувачів, академічної спільноти та роботодавців. Постійним інструментом моніторингу відповідності якості змісту ОП та форм її реалізації слугують: періодичні опитування здобувачів науково-педагогічними працівниками під час впровадження освітнього процесу; періодичні зустрічі групи забезпечення ОП із здобувачами; щорічні опитування здобувачів, які проводить факультет соціології; опитування випускників, яке проводить кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=3630). Здобувачі ОП залучені до формування змісту ОП та його перегляду також через представників студентського самоврядування, що беруть участь у засіданнях профільних кафедр, науково-методичної комісії історичного факультету та є членами Вченої ради. До формування ОП широко залучена академічна спільнота. Проект ОП та її редакції обговорювались і затверджувались на засіданнях кафедр нової та новітньої історії зарубіжних країн, стародавнього світу та середніх віків, науково-методичної комісії та Вченої ради історичного факультету, НМК КНУ та Вченої ради КНУ. Структурному та змістовому наповненню ОП слугували проведенні кафедрою нової та новітньої історії зарубіжних країн науково-методичні семінари «Проблеми дослідження та викладання міждисциплінарних напрямів: європейські студії та американістика» (17 травня 2017 р.) та «Історія міжнародних відносин: викладання, дослідження, міждисциплінарні підходи» (27 березня 2019 р.). Основні акценти учасників семінарів зроблено на необхідності поглиблення спеціалізації ОП на історії країн Америки та Європи через змістові блоки дисциплін вільного вибору, на посиленні науково-дослідницького інструментарію, а саме, мовних (іноземних мов) та науково-дослідницьких компетентностей американістів та європейців різних історичних періодів. ОП укладена із врахуванням пропозицій роботодавців, а саме: ДУ «Інституту всесвітньої історії НАН України», «Української асоціації американістики», Київського офісу інституту Кеннана, «Міжнародного фонду імені Івана Франка», Благодійного фонду «Національний центр Сікорського», Київського університету ім. Б. Грінченка, Дирекції «Медіацентру» ДП «Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв» та ін. У відгуках та рецензіях роботодавців наголошено на доцільності та практичній необхідності впровадження запропонованої предметної спеціалізації з поглибленим вивченням іноземних мов. Підтвердженням того, що цілі та програмні результати навчання ОП визначені із урахуванням позицій і потреб зацікавлених сторін слугують, надані ЕГ у Звіті про самооцінювання ЗВО та на додатковий запит, ЕГ протоколи (<https://office.naqa.gov.ua/v1/accreditation-folder/7675>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання ОП укладені відповідно до «Стандарту вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» першого бакалаврського рівня» (далі – Стандарт) й, в цілому, відповідають сучасним тенденціям розвитку спеціальності та гуманітарної галузі загалом. Особливістю даної ОП є її історико-географічна сфокусованість на історії країн Західної Європи та Америки, що є однією з перших в Україні інноваційних освітніх практик, яка відповідає світовій тенденції розвитку гуманітарної галузі загалом та історичної науки, зокрема. Звуження предметного поля спеціальності, в умовах запровадження в Україні нового переліку спеціальностей, є, по суті, обов'язковою умовою. Адже, відповідно до нового переліку спеціальностей, спеціальність 032 «Історія та археологія» увібрала в себе окремо існуючі раніше спеціальності: Історія України, Всесвітня історія, Археологія, Етнологія, Історіографія джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни, Історія науки і техніки, Антропологія. Засвоїти їх у всій хронологічній, історико-географічній та тематично-проблемній різноманітності у межах однієї освітньої програми неможливо. Предметна спеціалізація ОП орієнтована на підготовку фахівців історії з американістики та європеїстики з поглибленим вивченням іноземних мов, що відтворено у змістовому наповненні її структури. Основний акцент зроблено на поглибленому вивченні історії країн Західної Європи та Америки. Історична регіоналістика поглиблена запропонованою моделлю формування вибіркової складової ОП, яка укладена розробниками у чотири тематичні блоки/пакети: «Західна Європа в Новий та Новітній час», «Америка в Новий та Новітній час», «Історія Стародавнього світу та Середніх віків», «Археологія, етнографія і етноісторія народів Європи». Історія України, у запропонованій розробниками освітній моделі, розглядається, як невід'ємна складова історії Європи з виокремленням регіональних особливостей взаємовпливів різних регіонів України з сусідніми країнами в процесі історичного розвитку, що відтворено в робочих програмах навчальних дисциплін та узгоджується з ПРН 13. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід вітчизняних програм у ЗВО України за спеціальністю 032 «Історія та археологія», зокрема, ОП «Історія» НУ «Києво-Могилянська академія», ОП «Історія та археологія» Львівського національного університету імені Івана Франка: зокрема, запроваджено поглиблене вивчення фахових дисциплін у межах заявленої спеціалізації ОП здобувачами на рівні вибіркової дисциплін, які укладені в тематичні блоки/пакети.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання ОП в цілому відповідають Стандарту вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія», що засвідчено матрицями відповідності та змістовим наповненням робочих програм навчальних дисциплін. Проектною групою, відповідно до спеціалізації ОП, розширено передбачений Стандартом перелік ПРН. Зокрема, акцентовано увагу на аналізі політичних економічних, суспільних і культурних подій, процесів, явищ в країнах Західної Європи та Америки в контексті глобальної історії та в порівнянні їх із розвитком інших мікрорегіонів світу в Новий та Новітній час (ПРН 15, 16), на особливостях розвитку народів і держав Європи і Америки у різних сферах за доби стародавності та середньовіччя у порівнянні їх із розвитком країн інших регіонів світу (ПРН 17), на аналізі еволюції народів і етносів Західної Європи та Америки, як національних та етнокультурних спільнот (ПРН 18). Досягнення додаткових, конкретизованих ПРН забезпечується змістовим наповненням робочих програм обов'язкових та вибіркової освітніх компонентів, заявлених у матрицях відповідності, а саме: ПРН 15 – ОК 3, 10, 15, 16, 17, 20, 29, 32, 33, 35, ВК 1.2 – 1.11; ПРН 16 – ОК 10, 16, 21, 25, 29, 35, 38, ВК 2.1 – 2.11; ПРН 17 – ОК 3, 12 – 14, 18, 19, 22, 24, 36, 37, ВК 3.1 – 3.11; ПРН 18 – ОК 9, 22, 30, ВК 4.1 – 4.11. Певні застереження у ЕГ викликає спосіб досягнення ПРН 10, які згідно Стандарту, покликані навчити здобувачів «Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності». Розробниками ОП даний програмний результат потрактовано, як вміння «Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології країн Західної Європи та Америки, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності». Досягнення даних результатів навчання забезпечується ОК 9. Археологія та преісторія, ОК 12 «Історія давньої Греції», ОК 13 «Історія давнього Риму», ОК 14 «Історія середніх віків», ОК 23 «Джерелознавство», ОК 29 «Нова та новітня історія країн Латинської Америки», ОК 37 «Історія цивілізацій доколумбової Америки». Аналіз змісту робочих програм навчальних дисциплін даних ОК засвідчив, що вони не містять інструментарію формування теоретичних та практичних компетентностей освітньо-педагогічної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Наявність чітко визначеного фокусу ОП на історико-географічній спеціалізації з історії країн Західної Європи та Америки, що дозволяє забезпечити підготовку вузькоспеціалізованих фахівців та оптимізувати для цього освітній

процес; широке залучення до формування цілей та змісту ОП представників провідних наукових установ України історичного профілю та дипломатичних представництв іноземних держав, на яких сфокусована ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Окремі недоречності та неузгодженості в описі профілю ОП: у визначеній розробниками меті програми історико-регіональна спеціалізація орієнтована на історію країн Америки та Західної Європи; в описі предметної області ОП заявлено про формування системних знань «про історичне минуле України та людства, передусім народів та держав Європи і Америки ...»; у заявленому основному фокусі ОП та спеціалізації розробники також наголошують на вивченні історії народів та держав усієї Європи та Америки. Заявлені в четвертому розділі опису профілю ОП (Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання) можливості працевлаштування в освітній галузі, а саме у закладах середньої освіти, не забезпечені формуванням освітньо-педагогічних компетентностей передбачених ПРН 10. Рекомендовано: уніфікувати в описі ОП (Мета програми, Опис предметної області, Основний фокус освітньої програми, Особливості програми) предметне поле спеціалізації – історія країн і народів Західної Європи та Америки; узгодити в описі ОП можливості працевлаштування здобувачів із закладеними розробниками можливостями самої ОП та сформованими під час навчання фактичними компетентностями.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію; опис освітньої програми містить окремі неузгодженості та неточності; заявлена спеціалізація ОП не зовсім узгоджується із її структурою та змістом; окремі програмні результати навчання, передбачені Стандартом, погано узгоджуються із результатами навчання за дисциплінами.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ встановлено, що заявлений загальний обсяг ОП «Американістика та європейські студії» КНУ відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти спеціальності «032 Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня для підготовки здобувачів на базі повної загальної середньої освіти і становить 240 кредитів ЄКТС, із яких 60 кредитів відведено на дисципліни вільного вибору.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановлено, що зміст ОП сформовано у логічній послідовності, що дозволяє в цілому досягнути заявлених цілей та ПРН. ОП структуровано та збалансовано в структурі загального часу навчання за роками – по 60 кредитів на кожний навчальний рік. Виявлено зміщення балансу навчального часу (на чотири кредити) між семестрами на першому, третьому і четвертому роках навчання. Навчальний план містить весь перелік освітніх компонентів, які укладені відповідно до структурно-логічної схеми визначеної ОП. Формування загальних компетентностей, передбачених Стандартом вищої освіти, забезпечується окремими обов'язковими освітніми компонентами загальним обсягом 32 кредити. На фахову підготовку здобувачів ОП у межах спеціальності відведено 148 кредитів обов'язкового навчального часу, представлених ОК теоретичної та практичної підготовки. Формування загальних компетентностей забезпечується як обов'язковими так і вибірковими ОК. Аналіз структури РП навчальних дисциплін засвідчив, що в більшості з них не зазначено, які компетентності формує той чи інший ОК, що ускладнює відстеження способу їх досягнення та формування. Як наслідок, заявлені в матриці відповідності компетентності, не завжди належно корелюються з компонентами ОП. Зокрема, ЗК 1 «Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства ...», яка забезпечується ОК 5, 6, 8, 10, ще й формується ОК 2 і 4, у робочих програмах яких відсутнє відповідне змістове наповнення. Не зрозуміло, як із ЗК 1 корелюється ОК 25 «Виробнича дипломатично-документознавча практика», яка, відповідно до робочої програми повинна «... закріпити здобуті вміння і навички, поглибити теоретичні знання з документознавства та діловодства» (РП Диплом.-док. практика». Схожі

неузгодженості стосуються і компетентності ЗК з «Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу». За задумом розробників, окрім ОК філософсько-світоглядного спрямування (ОК 4, 5, 6), вона формується також через ОК 1 і ОК 26 – іноземні мови, ОК 36 «Латинська мова», які повинні формувати насамперед мовні компетентності (РП Іноземна мова (анг)). Надто довільним є поєднання даної компетентності з ОК 27 «Музейна практика», завданням якої є «... набути практичні навички музейної справи» (РП Музей практика). ОП не містить окремого ОК мовного профілю, який спроможний забезпечити ЗК 4 «Здатність спілкуватися державною мовою», як усно, так письмово. Жоден із визначених розробниками компонентів (ОК 2,25, 28, 38, 41), окрім використання української мови в навчальному процесі, відношення до формування компетентностей українського мовлення і письма, відповідно до бакалаврського рівня, не мають. Схожі застереження стосуються також формування ЗК 6 – 10. Нормативні фахові ОК, які формують глибинні знання зі спеціальності, в цілому, укладені в хронологічній послідовності із дотриманням історико-географічного структурування світового історичного процесу та формують передбачені Стандартом компетентності та результати навчання, що відтворено у матрицях відповідності ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП щодо відповідності предметній області спеціальності та її спеціалізації засвідчив, що змістове наповнення обов'язкової частини ОП, ОК виходить за межі заявленої регіональної спеціалізації (країни Західної Європи та Америки) і проблемно, географічно та хронологічно охоплює все предметне поле спеціальності 032 Історія та археологія, містить об'ємний блок дисциплін, які формують мовні компетентності іноземними мовами (41 кредит). Проведений ЕГ загальний аналіз структури ОП в розрізі співвідношення обов'язкових компонентів (відповідно до заявленої спеціалізації) із формуванням загальних і фахових компетентностей та досягненням ПРН засвідчує певний дисбаланс на користь окремих ОК загальної теоретичної та практичної підготовки. Обсяг навчального часу, відведеного на засвоєння фахових ОК, які забезпечують теоретичну та практичну підготовку здобувачів в межах заявленої спеціалізації становить лише 95 кредитів обов'язкової частини ОП. 31 кредит нормативної частини навчального часу відведено на засвоєння історії решти країн світу (історія України – 7 кредитів, історія країн Центральної та Південно-Східної Європи, історії Східної Європи та Росії, історії ЄСРП – 11 кредитів; країн Сходу, Азії та Африки – 13 кредитів). На засвоєння нормативних ОК, які формують загальнонаукові компетентності відведено 54 кредити (з яких на іноземні мови – 41 кредит). Як наслідок, нормативна частина ОП слугує для засвоєння загальної історії, а не історії країн Західної Європи та Америки; окремі компетентності та ПРН досягаються наскрізно через низку ОК без запровадження в структуру ОП окремих навчальних дисциплін, які безпосередньо їх формують; поглиблена спеціалізація досягається за рахунок сформованих блоків/ пакетів із циклу дисциплін вільного вибору здобувачів, а не нормативної частини. Певні сумніви у ЕГ викликає відповідність предметному полю спеціальності 032 «Історія та археологія» практична складова підготовки здобувачів ОП через виробничі та навчальні практики. «Дипломатично-документознавча практика», метою якої є «оволодіння сучасними методами, формами організації та зняттями праці в галузі документально-інформаційного забезпечення управління та інформаційної діяльності...», відповідає профілю спеціальностей 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Практика перекладу з мови фаху, метою якої є «ознайомлення з основними закономірностями процесу перекладу та набуття необхідних теоретичних знань і практичних умінь та навичок» відповідає профілю спеціальності 035 «Філологія». Натомість, поза увагою залишаються важливі для формування фахових компетентностей історика-дослідника та історика-викладача практична науково-дослідницька та освітньо-педагогічна підготовка передбачені ПРН і Стандарту і ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Аналіз нормативних документів та освітніх практик, які застосовуються під час реалізації ОП, засвідчили, що формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів забезпечується на різних рівнях та етапах навчання і проявляється: у можливості вибору іноземних мов для подальшого поглибленого вивчення; у можливості брати участь у програмах академічної мобільності, у можливості поглибленого вивчення фахових дисциплін через сформовані профільними кафедрами вибіркові блоки/пакети, у можливості формування власного переліку вибіркових компонентів із інших ОП та освітніх рівнів, через можливість вільного вибору тем студентських наукових/курсних робіт, у можливості вибору місця проходження практик тощо. Процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу...» (п.5.2.3, п.9.4) (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Положенням про порядок реалізації студентами ... права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://drive.google.com/file/d/1jOl5om8Hj2qODh7Qk9PMXFGMQo7cfbAZ/view>), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу ...» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>), «Положенням про порядок перезарахування результатів навчання .... » (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk). Як засвідчили зустрічі у фокус групах із здобувачами, випускниками та студентським активом, найпоширенішою практикою формування переліку вибіркових дисциплін серед здобувачів ОП є вибір одного із чотирьох запропонованих профільними кафедрами блоків дисциплін обсягом 42 кредити, та щорічний вибір по одній дисципліні на семестр із запропонованого загального переліку ОП (упродовж третього – восьмого семестрів) загальним обсягом 18 кредитів. Блоки вибіркових дисциплін укладені в проблемно-хронологічній послідовності і поглиблюють предметну спеціалізацію відповідно до профілю тої, чи

іншої кафедри (блок 1: «Західна Європа в Новий та Новітній час»; блок 2: «Америка в Новий та Новітній час»; блок 3: «Історія Стародавнього світу та Середніх»; блок 4: «Археологія, етнографія і етністорія народів Європи»). Вибір блоків вибіркової дисципліни здійснюється в другому семестрі першого навчального року (не пізніше квітня) у двох формах: паперовій (подання заяв до деканату історичного факультету) та електронній (через університетську інформаційну систему). Ознайомлення здобувачів із переліками дисциплін і блоків вибору (як за програмою, за якою вони навчаються, так і за іншими програмами) відбувається через персональний кабінет студента, де розміщені переліки й анотації навчальних дисциплін, а також на сайтах факультету (<http://www.history.univ.kiev.ua/abituriyentam-2/osvitnij-riven-bakalavr/amerikanistika-ta-yevropejski-studi%20%97/>), кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=3268).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОП здійснюється у формі практичних занять (ОК «Іноземна мова», «Мова фаху», «Латинська мова», «Інформаційні технології в професійній сфері історика») та виробничих і навчальних практик («Музейна практика», «Археологічна практика», «Виробнича дипломатично-документознавча практика», «Практика перекладу з мови фаху»). Організація та проходження практик регулюється п. 4.5 «Положенням про організацію освітнього процесу ...» (Положення про організацію освітнього процесу КНУ) та «Положенням про організацію та проведення практик ...» (<http://www.history.univ.kiev.ua/2023/02/20/polozhennya-pro-organizaciyu-ta-provedennya-praktik/>). Аналіз змісту РП ОК практичної підготовки засвідчив, що вони, в цілому, забезпечують формування передбачених Стандартом компетентностей та ПРН, логічно доповнюють набуті теоретичні знання, формують достатній рівень практичної підготовки. Зміст робочих програм ОК належним чином регламентують мету, завдання та навчальні цілі, очікувані результати навчання за дисципліною, форми, методи і технології викладання та навчання, співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання визначеними ОП, систему оцінювання, структуру ОК. Результати навчання дисциплін, які забезпечують практичну підготовку здобувачів ОП, у цілому, належно узгоджуються із ПРН, визначеними ОП. Складніше виглядає справа із відповідністю результатів навчання ОК практичної підготовки визначеним Стандартом та ОП компетентностям (загальним та фаховим), оскільки в робочих програмах ОК таке узгодження відсутнє. Зв'язок ОК із заявленими в ОП компетентностями розробники ОП зафіксували лише в матрицях відповідності програмних компетентностей компонентам ОП (5.1, 5.2) опису ОП. Проведений ЕГ аналіз виявив певні невідповідності заявлених у РП меті, завданнях та змістовому наповненню структури ОК компетентностям поданих в описі ОП. Предметна спеціалізація ОК, їх структура, тематична наповненість, визначені в РП форми і методи навчання не узгоджуються із заявленими компетентностями, зокрема: ОК 1, 26, 27 не узгоджуються з ЗК 3; ОК 40 не узгоджується з ЗК 7; ОК 36 не узгоджується з ЗК 3, 7, ФК 2, 14; ОК 22 не узгоджується з ЗК 3; ОК 24 не узгоджується з ЗК 9, ФК 1, 4; ОК 25 не узгоджується з ЗК 1, 4, 7, ФК 3, 8; ОК 28 не узгоджується з ЗК 10. На думку ЕГ формування вказаних компетентностей доцільніше було б забезпечити навчальними дисциплінами, предметній спеціалізацій яких вони відповідають. Як засвідчили зустрічі у фокус групах, між профільними кафедрами ОП та роботодавцями налагоджена ефективна співпраця, яка дозволяє проводити практики на належному організаційному, навчально-методичному та науковому рівнях. Представники баз практик активно залучаються до формування та перегляду змісту ОП, що засвідчено долученими до Звіту відгуками, рецензіями та наданими на додатковий запит витягами з протоколів. Належний рівень проведення практик підтверджений схвальними відгуками здобувачів та випускників під час зустрічей.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз структури навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін, ознайомлення із організацією освітнього процесу в КНУ засвідчили, що формування соціальних навичок (soft skills) у здобувачів ОП забезпечується, як через окремі ОК, так і спеціальні форми та методи навчання, скеровані на формування передбачених ОП компетентностей та ПРН. Формуванню комунікативних здібностей, які узгоджуються із ЗК 1, 2, 4, 5, 7-10, підпорядковані ОК поглибленого вивчення іноземних мов (1, 26, 27, 28, 36), ОК 40 «Інформаційні технології в професійній сфері історика». Вдосконаленню комунікативної культури слугують також ОК 22 «Музейна практика», ОК 24 «Археологічна практика», ОК 25 «Виробнича дипломатично-документознавча практика», ОК 28 «Практика перекладу з мови фаху». Важливим майданчиком для навичок формування та обстоювання власної думки є передбачені НП семінарські та практичні заняття із всіх навчальних дисциплін. Цілісне уявлення про світ, загальнолюдські цінності, повагу до інших культур, історико-культурної та інтелектуальної спадщини людства, здатність до логічного, системного і абстрактного мислення, аналізу і синтезу, що передбачено ЗК 2, 3, 7, 9, формують ОК 2 «Вступ до університетських студій», ОК 3 «Історія культури країн Західної Європи та Америки», ОК 5 «Соціально-політичні студії», ОК 4 «Науковий образ світу», ОК 6 «Філософія». Навички комунікації, лідерства, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, що відповідають ЗК 1, 2, 7 – 10, формуються теоретичним змістом ОК 2 «Вступ до університетських студій», ОК 5 «Соціально-політичні студії», ОК 8 «Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності» та практикуються під час проходження навчальних і виробничих практик, на семінарських і практичних заняттях. Про належний рівень формування соціальних навичок під час зустрічей з ЕГ наголошували також здобувачі, студентський актив та випускники. Вони засвідчили та підтвердили, що використання різноманітних форм і методів організації навчальних занять сприяють формуванню вмінь і навичок

вільно висловлюватись щодо професійних, соціальних та політичних питань, коректно відстоювати власну точку зору, робити обґрунтовані висновки та приймати відповідальні, обґрунтовані рішення тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Здобувачам ОП, відповідно до п. 8.3. «Положення про організацію освітнього процесу ...» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), присвоюється професійна кваліфікація ДК 003:2010 3119 – «Стажист-дослідник (історія)» (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>). Умовами присвоєння професійної кваліфікації є: обрання в межах ОП вибіркового блоку дисциплін, сукупний вибір дисциплін із переліку, що запропоновано студентів на вибір, та проходження дипломатично-документознавчої практики; середнє значення отриманих оцінок має становити не менше 75 балів з дисциплін вибіркового блоку, дисциплін з переліку, що запропоновано здобувачам на вибір, та дипломатично-документознавчої практики; отримання на атестаційному іспиті оцінки не нижче 75 балів. ЕГ встановлено, що зміст ОП передбачає достатній обсяг ОК, спрямованих на формування необхідних фахових компетентностей та ПРН відповідно до цієї професійної кваліфікації. У загальній структурі ОП на поглиблене засвоєння історії в межах спеціальності 032 «Історія та археологія» відведено 148 кредитів нормативної та 60 кредитів вибіркової частин. На засвоєння загальнонаукових компетентностей ОП передбачено 32 кредити нормативних ОК. ОК загальної та професійної підготовки, в цілому, забезпечують формування необхідних фахових компетентностей та ПРН необхідних для присвоєння заявленої розробниками професійної кваліфікації.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановлено, що в загальній структурі навчального часу, середнє аудиторне навантаження здобувачів становить 47% а самостійна робота – 53% (на 1 – 3 курсах це співвідношення становить приблизно 50% до 50%, а на четвертому – 30% до 70%), що відповідає, передбаченим нормативними документами КНУ, вимогам. Таке співвідношення свідчить, що в організації освітнього процесу ЗВО домінують традиційні лекційно-семінарські форми навчальної роботи, під час яких здобувачі теоретично мають засвоїти близько половини об'єму необхідних знань, що, як показує практика, досягнути неможливо. Це компенсується збільшенням понад визначені НП ОП часом самостійної роботи. У структурі аудиторних навчальних занять історичного профілю співвідношення лекційних і семінарських занять, за окремими винятками, однакове (50% до 50%). Заняття з іноземних мов та інформаційних технологій проводяться виключно у формі практичних занять. У структурі навчального плану ОП не відведено часу на, передбачені «Положенням про організацію освітнього процесу ...», такі форми навчальної роботи, як індивідуальні заняття, консультації (окрім ОК загальної підготовки), контрольні роботи, без яких сучасний освітній процес організувати неможливо (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Під час роботи у фокус групах ЕГ з'ясовано, що вищезазначені форми навчальної роботи активно використовуються всіма НПП, окремі з них прописані також у РП. Це дає підстави стверджувати про неефективний розподіл навчального часу через його переобтяження великою кількістю ОК, що потребує використання позанормового часу. Певні застереження викликає розподіл навчального часу по семестрах. Згідно НП воно найбільше в першому семестрі і складає 30 годин на тиждень, і найменше у другому – 18 та восьмому – 16 годин на тиждень. Такі диспропорції зумовлені насамперед різною тривалістю навчальних піврічч (перше 15 тижнів, друге 19) і нерівномірністю розподілу кредитів навчального часу та ОК по семестрах (перший – 32 кредити, другий – 28; п'ятий, шостий – 28; шостий, восьмий – 32 кредити). Аналіз структури ОП у розрізі відведеного навчального часу на засвоєння окремих ОК засвідчив наявність великої кількості нормативних навчальних дисциплін обсягом 3 кредити (ОК 19 – 23, 30, 31, 34, 36 – 41). Ознайомлення із тематичною структурою ОК дає підстави стверджувати, що для їх належного засвоєння потрібно значно більше часу. Виявлено і певний дисбаланс структури ОП між ОК, які формують загальнонаукові, науково-дослідницькі, освітньо-педагогічні та фахові компетентності. Не зрозуміло, чому курсові роботи, які відіграють ключову роль у формуванні науково-дослідницьких навиків, вилучені з нормативної частини у вибірку, а в матрицях відповідності результатам навчання (4.1, 4.2, 5.1, 5.2) їх взагалі немає. ОП не містить ОК, які формують освітньо-педагогічні компетентності, що передбачені Стандартом і самим ОП (ПРН 10).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Належний рівень вивчення іноземних мов; наявність у здобувачів можливості формування переліку вибіркового дисциплін із запропонованих розробниками ОП блоків поглибленої спеціалізації та самостійно з інших ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В нормативну структуру ОП введено велику кількість ОК, які виходять за межі заявленої предметної спеціалізації; розбалансованість навчального навантаження здобувачів між семестрами; неналежне узгодження змісту навчальних дисциплін із передбаченими ОП та Стандартом компетентностями; переобтяження ОП великою кількістю ОК, для засвоєння яких потрібно більше часу самостійної підготовки ніж передбачено; відсутність у структурі ОП відведеного часу на такі форми навчальної роботи, як навчальні консультації, індивідуальні заняття, контрольні роботи; нормативна частина ОП не містить ОК освітньо-педагогічної підготовки. Рекомендовано: збалансувати навчальний час між семестрами та відповідно до форм навчальної роботи; ввести в навчальний план ОП такі форми навчальної роботи, як навчальні консультації, індивідуальні заняття, контрольні роботи у необхідному обсязі; узгодити структуру ОП та зміст ОК із передбаченими Стандартом загальними та фаховими компетентностями; зменшити кількість ОК відповідно до заявленого предметного поля спеціалізації та передбачити достатній для їх засвоєння обсяг навчального часу; забезпечити належний рівень науково-дослідницької та освітньо-педагогічної підготовки відповідно до заявлених в описі ОП можливостей працевлаштування здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОП укладені із врахуванням заявленої спеціалізації. Наявність в нормативній частині ОП компонентів, які виходять за межі спеціалізації компенсується вузькоспеціалізованими вибірково вибраними блоками дисциплін, які доступні здобувачам у разі вибору. Відсутність ОК освітньо-педагогічної спрямованості компенсується посиленою увагою здобувачів на науково-дослідницькі компетентності у вибірково вибраних блоках. Попри те, що в навчальному плані ОП не передбачені навчальні консультації, контрольні роботи, індивідуальні заняття, на практиці вони широко застосовуються в освітньому процесі. Переобтяження освітнього процесу великою кількістю ОК компенсується збільшенням обсягів самостійної роботи здобувачів та зайнятості НПП, що на загал відповідає загальному стану освіти в Україні.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання здобувачів ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» КНУ здійснюється на основі «Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2022 році», розроблені Приймальною комісією Київського національного університету імені Тараса Шевченка та затверджені ректором відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 27 квітня 2022 року № 392 зі змінами та доповненнями. Прийом абітурієнтів здійснюється на денну форми навчання. До вступу допускаються особи, які здобули загальну середню освіту. Правила прийому на навчання за ОП, оприлюднені на офіційному веб-сайті КНУ, є чіткими і не містять дискримінаційних положень (https://vstup.knu.ua/images/2022/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9%D0%BE%D0%BC%D1%83_2022.pdf).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відбір абітурієнтів для навчання за ОП здійснюється із врахуванням специфіки підготовки та необхідних базових, початкових компетентностей, які визначалися у 2019–2021 роках за результатами ЗНО, а у 2022 році – за результатами національного мультипредметного тесту. Відповідно до Правил прийому до КНУ, для участі в конкурсі на ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» у 2019 – 2021 роках, відбір абітурієнтів здійснюється на основі сертифікатів ЗНО з української мови та літератури (коефіцієнт – 0,20), історії

України (коефіцієнт – 0,60), з іноземної мови або географії (коефіцієнт – 0,20) – на вибір у 2019–2020 році та з математики або іноземної мови, або біології, або географії, або фізики, або хімії (коефіцієнт – 0,20) – на вибір у 2021 році. У 2022 році Правила прийому були відкориговані відповідно до умов воєнного стану в Україні. Вступ на ОП відбувався на основі документів про повну загальну середню освіту та конкурсного відбору за результатами національного мультипредметного тесту з української мови (коефіцієнт – 0,25), математики (коефіцієнт – 0,25), історії України (коефіцієнт – 0,25). Початкові компетентності з історії України у конкурсному відборі на ОП становили 60% (50% у 2022 р) в загальній структурі рейтингу, що дозволило надати перевагу абітурієнтам, які володіли необхідними базовими компетентностями для майбутньої фахової підготовки.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка», наказом ректора «Про затвердження Порядку проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg), «Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ ім. Тараса Шевченка» (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). Визнання результатів навчання у межах академічної співпраці із закладами вищої освіти або науковими установами здійснюється із застосуванням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або системи оцінювання навчальних досягнень студентів, що прийнята у країні закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ЄКТС. Після опанування/завершення освітніх компонентів, що передбачено Угодою про навчання та підтверджено академічною довідкою (або іншим документом), яку надав заклад вищої освіти (наукова установа), що приймає, Університет має повністю визнати узгоджену кількість кредитів ЄКТС, перезарахувати їх в Освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати для виконання кваліфікаційних вимог. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводять на підставі порівняння їхніх навчальних програм та Академічної довідки, яку надає учасник академічної мобільності: обов'язкові дисципліни перезараховуються: а) повністю – на основі збігу заявлених результатів навчання та порівнюваної кількості кредитів ЄКТС (відмінність – не більш ніж на 25 %); б) частково – у тій частці кредитів, що відповідає результатам навчання, які збігаються; в) асиметрично – кілька дисциплін із меншою кількістю кредитів замість однієї багатокредитної, і навпаки. Практики застосування вказаних правил на ОП не було. Можливості академічної мобільності доступні здобувачам, зокрема, через студентські обміни за посередництвом програми Erasmus+ (<https://cutt.ly/f45hDr3>). Під час зустрічі із здобувачами ОП ЕГ мала змогу поспілкуватися із студенткою, що навчається за програмою академічної мобільності у Швеції.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачів ОП, регламентуються «Положенням про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» №86-32 від 07.02.2023 (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>). Валідація і визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, здійснюється факультетом винятково з метою перезарахування результатів навчання, визначених освітніми програмами, за якими навчаються здобувачі. Університет не обмежує академічної свободи науково-педагогічних працівників університету щодо внесення до робочих програм навчальних дисциплін алгоритму опанування здобувачами окремих результатів навчання за посередництвом інформальної освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, не може замінити процедур підсумкового оцінювання, визначених освітньою програмою. Застосування правил визнання результатів навчання здобувачів ОП, отриманих у неформальній освіті, не здійснювалося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому здобувачів освітньої програми є чіткими, не містять дискримінаційних положень і належним чином оприлюднені; чітко регламентовані правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність практики зарахування результатів навчання здобувачів ОП, отриманих в інших закладах освіти й у неформальній освіті під час семестрових обмінів та участі в індивідуальних міжнародних проєктах. Рекомендовано: запровадити практику зарахування результатів навчання здобувачів ОП, отриманих в інших закладах освіти й у неформальній освіті, відповідно до положень передбачених нормативними документами ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Передбачені Критерієм 3 освітні практики належним чином врегульовані нормативними документами університету, проте, передбачені підкритерієм 3.4 положення не застосовуються на практиці.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та «Концепцією впровадження дистанційного навчання в освітній процес Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (https://drive.google.com/file/d/1K3VxQAMQoTK6CvJZ2peA_yua5sEmqXk9/view) відповідно до якої система дистанційного навчання складається з аудиторних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів з відповідними методами організації і проведення навчальної та науково-дослідницької діяльності, виконання індивідуальних проєктів з демонстрацією практичних навичок. На освітній програмі застосовують, переважно, традиційну систему методів і прийомів (зазначених у табл.3), які сприяють досягненню ПРН (відомості самооцінювання). Студентоцентрований підхід реалізується при виборі блоку дисциплін (<https://drive.google.com/file/d/1BpyUhOLS4yurge6osJDJt1Q5iaV5Kvor/view>), які пропонуються на ОП, з каталогу (<http://www.history.univ.kiev.ua/vibirkovi-disciplini/>) здобувач може обрати лише з додаткові дисципліни; при виборі тем наукових проєктів (курсівих та бакалаврської дипломної роботи); при обранні теми та наукового керівника. Форми навчання і викладання визначаються викладачем та окреслюються в робочих програмах освітніх компонентів, але, на жаль, методи відсутні в описах робочих програм. Рівень задоволеності здобувачів ОП регулярно вивчається через проведення анкетування (<http://surl.li/gcnda>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачам у перші дні навчання надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Ця інформація надається поетапно – напередодні та на початку кожного навчального семестру шляхом проведення установчих конференцій та презентацій викладачами освітніх компонентів. Також РП навчальних дисциплін та навчально-методичних комплекси, які викладаються на ОП, розміщено на сторінці випускової кафедри (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=3268). Вимоги до розробки РП містяться у наказі «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми...» і «Положенні про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни ....» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf). Обов'язковим елементом РП мають бути методи навчання, але у більшості програм методами навчання називають форми навчання: лекції, семінари та самостійну роботу. Прикладом можуть слугувати програми навчальних дисциплін «Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки», «Історія державотворчих процесів у країнах Західної Європи та Америки». Крім РП, до складу комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни входить навчально-методичний комплекс, методичні рекомендації до проведення практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, дидактичне забезпечення самостійної роботи, засоби діагностики навчальних досягнень студентів, інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни. З інформацією щодо порядку та критеріїв оцінювання здобувачів ознайомлюють на першому занятті, а також у кожній РП містяться критерії оцінювання знань під час семінарських занять та самостійної роботи здобувачів. Самостійна

робота оцінюється за п'ятибальною системою. Щоб здобувачі швидко отримали необхідну інформацію на будь-якому етапі освітнього процесу на сайті ЗВО в розділі «Студентам» (<http://www.history.univ.kiev.ua/studentam/>). Тут є інформація про організацію освітнього процесу для студентів усіх спеціальностей: графік освітнього процесу, навчально-методичне забезпечення, розклад занять, програми іспитів, графік навчального процесу тощо. Студенти підтвердили факти індивідуально підходу в процесі навчання. Викладачі сприяють їхньому професійному, індивідуальному творчому розвитку. Система дистанційного навчання являє собою Віртуальне середовище, де викладачі ОП пропонують свої лекції та семінари записані на ютуб-каналі. Здобувачі отримують можливість прослухати лекції незалежно від свого місця перебування. З метою отримання зворотного зв'язку від здобувачів щодо доступу до інформації про організацію освітнього процесу в КНУ імені, та якості отриманих знань (<https://drive.google.com/file/d/1L7uIEL4L6oJJdlbDjZcwTD7TYjljOZda/view>) розміщено інформацію у розділі «Документи», але сама анкета на цій сторінці відсутня. Під час зустрічі зі студентами підтвердили проведення опитування.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз навчальних дисциплін ОП показав, що вони спрямовані на володіння теоретичними та методичними засадами навчання, планування власної науково-дослідної діяльності. Участь здобувачів та науково-педагогічних працівників у діяльності Центру усної історії (2019-2022 рр.) показує залучення здобувачів до наукових досліджень, які здійснюються в університеті. У робочих програмах (навчально-методичних комплексах) дисциплін («Історія раннього нового часу», «Нова історія країн Азії та Африки», «Нова історія країн Західної Європи», «Соціально-політичні студії»), не передбачені індивідуальні заняття та консультації індивідуальні, які передбачають індивідуальну траєкторію навчання здобувача. Протягом 2019 – 2022 років здобувачі-історики брали активну участь у наукових заходах в університеті (<http://for.history.univ.kiev.ua/>) та поза його межами, у тому числі закордонних (<blob:https://office.naqa.gov.ua/bd2566dc-7f43-466e-ab5e-b7c533401258>). Під час зустрічі студенти підтвердили, що мають академічну свободу через можливість здійснювати вибір тем курсових та бакалаврських дипломних робіт та наукового керівника. Мають можливість здійснювати вибір з 4-х запропонованих ОП навчальних блоків дисциплін та з дисципліни на вибір з переліку запропонованих в ОП. Для можливості участі в академічній мобільності здобувачі беруть участь у конкурсних пропозиціях. Університет фінансує реалізацію таких міжнародних проєктів та академічну мобільність. Опитування, проведені на ОП за свідченням викладачів та керівника відділу якості освіти, свідчать про задоволеність здобувачів цими показниками. У протоколах спільних засідань зі стейкхолдерами засвідчено, що потенційні роботодавці та партнери підтримують політику ЗВО щодо удосконалення її змісту та форм, тому якихось суттєвих змін чи пропозицій не вносили (<blob:https://office.naqa.gov.ua/c4956a51-f02d-4e8a-91c1-ofdad428doc7>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники, що забезпечують навчання на ОП мають відповідну наукову кваліфікацію (доцент/ки, кандидат(к)и наук, професори), систематично оновлюють зміст навчальних курсів та завдань в межах дисциплін. «Наказ ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника КНУ імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Dod5_rob_prog.pdf), в якому містяться вимоги до робочої програми, регламентує процедури затвердження й оновлення робочих програм. Зокрема, строк дії робочої програми для обов'язкової дисципліни, вивчення якої є обов'язковим для всіх спеціальностей, становить 3 роки, а для професійної дисципліни – затвердження відбувається щорічно. Проаналізувавши робочі програми обов'язкових дисциплін, ЕГ пересвідчилась, що в них подається перелік сучасної літератури й, крім того, наукові праці самих викладачів та науково-педагогічних працівників кафедр. Під час оновлення ОК враховуються пропозиції стейкхолдерів, сучасні практики, здобуті викладачами у закордонних стажуваннях, сучасні практики та наукові досягнення. Це підтвердилось під час онлайн-зустріччі зі стейкхолдерами та сертифікатами про стажування викладачів ОП (<blob:https://office.naqa.gov.ua/bd2566dc-7f43-466e-ab5e-b7c533401258>). Перелік рекомендованої літератури обов'язково включає сучасну іншомовну літературу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Академічна мобільність реалізується на підставі договорів про навчання/стажування за програмами академічної мобільності, які укладаються із вищими навчальними закладами/науковими установами, що приймають на навчання учасника освітнього процесу, а результати навчання/стажування, відповідно до угод, визнаються у КНУ імені Тараса Шевченка. Під час спілкування зі студентами така практика на даній програмі засвідчена. Частина студентів і викладачів, що навчаються і працюють на ОП мають академічну мобільність. Зокрема, професор Н.Д. Городня є учасницею міжнародних освітніх проєктів, семінарів і конференцій, включаючи (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=128); О.Ю Комаренко має розроблені лекційні курси англійською мовою,

які викладалися в університетах США, Туреччини та Японії: Introduction to the Politics of Russia and Eurasia, Government and Politics of Eastern Europe, Ethnic/Territorial Conflicts at the Post-Soviet Space (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=150). Студенти ОП брали участь в академічних обмінах за програмою з Університетом міста Констанца (Німеччина) (blob:<https://office.naqa.gov.ua/ab2f931a-9c3f-43ba-8883-c7e513259bbe>). Студенти постійно беруть участь у міжнародних конференціях та проєктах (Березюк Тарас взяв участь у проєкті «Східна традиція в архітектурі українських храмів Америки // Ukrainian Magazine (Chicago). 17 травня 2020. URL: (<http://surl.li/ftffi>). Бронтерюк Богдан - Тернопіль, Львів, Київ, Одеса – українські міста Північної Америки // Ukrainian Magazine (Chicago). 31 березня 2020. URL: (<http://surl.li/ftffw>). Консультацію і допомогу стосовно питань академічної мобільності можна отримати у відділі академічної мобільності. Здобувачі під час онлайн-зустрічі засвідчили, що мають можливість вивчати зарубіжні наукові праці, використовуючи повнотекстову базу опублікованих наукових досліджень ScienceDirect та наукометричні бази Scopus, Web of Science. Протягом всієї діяльності НПП і здобувачі брали участь у міжнародних наукових конференціях, де могли отримати новий досвід у веденні наукових досліджень та навчанні. Також здобувачі повідомили, що мають лекції з науковцями інших країн, зокрема розповіли про гостьові лекції, зокрема – Ukrainekrieg: „Die Geschichte wiederholt sich“; Лекція віце-президентки Світового Конгресу Українців Наталії Пошивайло-Таулер 4.02 2022 року «Становлення і діяльність української діаспори в Новій Зеландії» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/ab2f931a-9c3f-43ba-8883-c7e513259bbe>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачам вищої освіти вчасно надається інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. Робочі програми навчальних дисциплін періодично оновлюються за участю роботодавців та внесенням нових досліджень НПП, зокрема переліки рекомендованої літератури, які включають сучасні наукові дослідження. Значна частина освітніх компонентів передбачає застосування навчання через дослідження, зокрема через реалізацію індивідуальних наукових проєктів, які проходять апробацію на конференціях та наукових семінарах кафедри історичних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Під час викладання навчальних дисциплін застосовуються переважно форми, а не методи навчання, зокрема у робочих програмах показано лекції, семінари та практичні заняття як методи навчання, інших методів не представлено, під час зустрічі з НПП це питання також не було пояснене, хоча у Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у п. 3.4 зазначається що відбувається моніторинг новітніх методик навчання; міжнародну діяльність на ОП варто розширити, щоб забезпечити ефективне залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти. Рекомендації: під час викладання дисциплін, визначених ОП застосовувати більш сучасні методи навчання, що відповідають освітньому рівню вищої освіти (зокрема, наукові семінари, дослідницько-інноваційні методи, проєктні методи, інтерактивні методи, методи кооперованого групового навчання тощо).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.2, 4.4, 4.5, а слабкі сторони за підкритерієм 4.1 та 4.3. не є суттєвими і не перешкоджають реалізації ОП. У цілому ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідає рівню В за Критерієм 4. ЕГ отримала підтвердження щодо забезпечення поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП, переконала у використанні підходів навчання, які допомагають досягти ПРН освітньої програми. На ОП застосовується розробка здобувачами індивідуальних освітніх траєкторій, здобувачі та НПП беруть участь у міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях. НПП та наукові працівники постійно оновлюють зміст освіти та наукових досягнень, про що свідчать періодичні перегляди та оновлення змісту ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<http://surl.li/cyabs>), «Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/gcnjl>), де показано усі види контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів ОП. У кожній робочій програмі забезпечується чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в ЗВО. Складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, зокрема, щодо організації контролю і оцінки якості результатів навчання, є такі види контролю: поточний, модульний, семестровий. Форми контролю зазначені в робочих програмах та доводяться здобувачам викладачами на перших заняттях з дисципліни, вони є чіткими та зрозумілими. Крім традиційних форм підсумкового семестрового контролю (іспит, залік, звітування з практик), у ЗВО широко практикуються індивідуальні комплексні завдання, презентація результатів дослідження. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі ОП засвідчили чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання та своєчасне ознайомлення їх з ними. На думку ЕГ, контрольні заходи дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Факультетом визначаються додаткові умови оцінювання практик з урахуванням специфіки та особливостей напряму/спеціальності підготовки фахівців, видів практик, які проходить студент. Також у п. 7 цього Положення прописано порядок усунення академічної заборгованості. Під час зустрічі з керівник відділу забезпечення якості освіти показала яким чином здійснюється моніторинг розуміння критеріїв оцінювання здобувачами та яким чином усуваються недоліки виявлені у процесі опитування.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У КНУ імені Тараса Шевченка діють п'ять рівнів функціонування системи забезпечення якості освіти, де на першому рівні саме здобувачам освіти та їх ініціативним групам, безвідносно їх належності до програм, до пріоритетних прав належить ініціювання та моніторинг питань, пов'язаних із інформаційним супроводом здобувачів освіти, їх академічною та неакадемічною підтримкою (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). Відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» за першим рівнем вищої освіти форма атестації здобувачів вищої освіти ОП ступеня бакалавра передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи, на даній ОП здійснюється відповідно до «Положення організації контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/gcnjl>), де показано усі види контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів ОП, зокрема, п. 6.3.1. комплексний державний іспит, або додаткового державний іспиту та п. 6.3.2. випускна кваліфікаційна робота /проект/. Під час зустрічі зі здобувачами цей факт підтвердився. Наразі, у даному документі враховані організаційно-методичні засади підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, порядок формування екзаменаційних комісій та порядок подання апеляції у разі, якщо здобувач не задоволений своєю оцінкою (п. 6.3.1, 6.3.2, 6.3.3). Форми атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідають вимогам стандарту вищої освіти та програмним результатам. У п. 5.1, 5.2 представлена система оцінювання практики. Це дає можливість сформувати у здобувачів здатність працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Тараса Шевченка» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти у Київському університеті імені Тараса Шевченка» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). У п. 6.12. у разі незгоди з оцінкою модульної або семестрової атестації здобувач вищої освіти має право подати апеляцію за процедурою визначеною Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка та, відповідно до Порядку вирішення конфліктних ситуацій (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>). В університеті також діє Постійна комісія, де і розглядаються такі ситуації. Усі документи є доступними для всіх учасників освітнього процесу, містять норми, що регулюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Здобувачі під час онлайн-зустрічі підтвердили, що прецедентів щодо оскарження виставленої викладачем оцінки за виконання контрольних заходів під час їх навчання не було. З метою забезпечення об'єктивності екзаменаторів у положенні передбачено можливість відвідування екзаменів деканами факультетів, їх заступниками та завідувачами кафедр, які мають право ставити здобувачам питання, не втручаючись у виставлення оцінок. Також, головою державного іспиту запрошується викладач з іншого ЗВО, що забезпечує більш об'єктивну оцінку під час атестації. Контроль та проведення атестаційних заходів (кваліфікаційних іспитів, захист кваліфікаційних робіт) здійснюється публічно, за участі декількох екзаменаторів, зокрема представників Експертних рад роботодавців, професіоналів практиків, експертів галузі. Практична підготовка здобувачів забезпечується відповідними програмами практик, що

визначають конкретні рекомендації щодо видів і форм контролю, вимог до баз практики, змісту практики, індивідуальних завдань для здобувачів, вимог щодо звітності, критерії оцінювання результатів проходження практики (4.5.1 «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Оскільки звіт про проходження практики захищається здобувачем вищої освіти в комісії, до складу якої входять гарант ОП, керівники практики від кафедри та викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни (не менше 3 осіб), то оцінка за практику є колегіальною і обговорюється у колі науковців і здобувачів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються наступними документами: Етичним кодексом університетської спільноти (<http://surl.li/rsha>), Положенням про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Regulation-for-academic-integrity.pdf>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/ipst>). У Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у КНУ імені Тараса Шевченка чітко прописаний порядок звернень у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності та розв'язання конфліктів, відповідальність за порушення академічної доброчесності (п. 9, 10) з метою дотримання академічної доброчесності при написанні дипломної та курсових робіт здійснюється їх технічна перевірка за допомогою спеціалізованих програмних засобів, зокрема через сервіс Unichек, що використовуються в університеті на умовах договорів та експертної оцінки щодо відсутності/наявності академічного плагіату. У положеннях визначено основні види порушення академічної доброчесності й види відповідальності учасників освітнього процесу. Здобувачі під час онлайн-зустрічі підтвердили, що популяризація академічної доброчесності здійснюється через сторінку «Центр комунікацій» (<https://www.univ.kiev.ua/ua/departments/dc/>) з метою поширення в університеті принципів академічної доброчесності. Наявний електронний «Інституційний репозитарій» (<http://surl.li/gsnuk>). В ньому представлені наукові роботи викладачів, що працюють на ОП. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою здобувачів, учасники освітнього процесу продемонстрували знання про дотримання авторського права, можливості ЗВО щодо перевірки їхніх робіт на антиплагіат, протидії корупції, методів популяризації академічної доброчесності. Проте, у своїй відповіді здобувачі не назвали всі види порушень академічної доброчесності. Питання академічної доброчесності постійно обговорюються на випусковій кафедрі, про це свідчить протокол №12 від 29.04.2020 р. (blob:<https://office.naqa.gov.ua/8abbe8b4-2309-4fb9-bc86-f81d3ebfeff7>) Порушень академічної доброчесності на ОП, згідно з відомостями про самооцінювання, не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми та правила проведення контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення результатів навчання у цілому та для окремого освітнього компоненту, оприлюднюються заздалегідь. Наявні дієве нормативне регулювання академічної доброчесності та інструменти запобігання академічному плагіату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатньо прописана процедура щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів. Варто було б прописати формальну та неформальну процедуру подання скарги, оскільки неформальна процедура дає можливість швидше вирішити конфліктну ситуацію. Рекомендації: проводити інформування здобувачів про оновлення в нормативній базі, зокрема щодо процедур оскарження результатів контрольних заходів; удосконалити форми проміжної атестації бакалаврів з метою забезпечення різноманітних можливостей для презентації та обговорення результатів навчальної діяльності: це можуть бути звіти про досягнення у науковій роботі чи результати проходження практики чи атестація проведена за підсумками поточного рейтингу студентів. Необхідно розвивати систему дистанційного навчання, в системі Moodle, Google Classroom чи «Microsoft Teams» на вибір, які забезпечують можливість здобувачам навчатись і виконувати всі види самостійної та практичної роботи автономно.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зрозумілі правила проведення контрольних заходів, доступні для всіх учасників освітнього процесу, нормативне регулювання й популяризація академічної доброчесності у частині протидії плагіату відповідають критеріям якості ОП. Віртуальне середовище дає можливість прослухати онлайн-лекції, але позбавляє можливості виконання завдання семінару чи практичної роботи і завантажити результати у мережу і отримати оцінку. У ЗВО наявні необхідні нормативні документи, що унормовують реакцію на порушення академічної доброчесності. Зазначені слабкі сторони не є критичними, оскільки відповідні процедури розроблені на рівні ЗВО, тому ЕГ оцінила Критерій 5 за рівнем В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз академічної кваліфікації викладачів, що працюють на ОП показав, що досягнення НПП у науковій сфері та коло їхніх інтересів забезпечують визначенні ОП цілі та ПРН. Аналіз кадрового складу за даними таблиці 2 самооцінювання засвідчує високий рівень відповідності академічної та професійної кваліфікації НПП тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП. Більшість викладачів, що забезпечують ОП мають публікації, що індексуються у наукометричних базах даних, зокрема, Scopus та WOS, у фахових виданнях категорії «Б», переважна більшість є авторами монографій, посібників та підручників за ОК (в Інституційному репозитарії (<https://ir.library.knu.ua/knurepo/handle/123456789/69/browse?type=author>). Наприклад, Машевський О.П., Городня Н.Д., Комаренко О.Ю. та інші мають цілу низку публікацій у наукометричних виданнях Scopus и Web of Science (https://for.history.univ.kiev.ua/?page_id=1013). На запит ЕГ було надано матеріали (blob:<https://office.naqa.gov.ua/43f435c2-b109-4683-95f5-cbdd65125616>), з яких свідчить, що НПП та здобувачі ОП здійснюють закордонні стажування, беруть участь у міжнародних проєктах, грантових та стипендіальних програмах, що працюють на ОП. У свою чергу КНУ імені Тараса Шевченка створює гідні умови для підвищення кваліфікації на базі власного університету та стажування у вітчизняних ЗВО та наукових установах. Зокрема працює «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Київського національного університету» (<http://surl.li/bhxzu>) через яке здійснюється кадрове забезпечення та підвищення кваліфікації НПП, викладають на даній ОП. Рішення про залучення викладачів до ОП приймається Вченою радою університету, після обговорення пропонування курсів на засіданнях відповідних кафедр.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час акредитації було виявлено, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, згідно з нормами, закріпленими у «Порядок відбору на посади науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка та укладання з ними трудових договорів (контрактів) та додатках до цього положення» (<http://surl.li/dkrmc>). У ньому чітко вписані вимоги до претендентів на посади науково-педагогічних працівників, процедура обрання та обговорення кандидатів претендентів трудовим колективом відповідної кафедри та обрання на посаду, процедура укладання та припинення трудового договору. ЗВО перед претендентами ставить необхідні вимоги. Під час конкурсного відбору визначальною вимогою до кандидатів є професіоналізм, який визначається тривалим терміном поглибленого дослідження певної наукової проблеми й відповідними науковими результатами. Під час онлайн-зустрічі здобувачі підтвердили високий професіоналізм викладачів. Перевага надається науковцям – авторам монографій, підручників та навчальних посібників. Якість підбору наукових працівників університету забезпечується ефективною і прозорою процедурою аналізу професійних характеристик та наукового доробку кандидатів. Таблиця 2 у відомостях про самооцінювання ОП у розділі наукові публікації та підвищення кваліфікації свідчить про достатній рівень НПП, що працюють на ОП. Під час добору викладачів на програму ЗВО не має проблем.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В університеті діє Рада роботодавців. Відповідно до Положення про Раду роботодавців КНУ імені Тараса Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1djBhfPYkddX-9SSlzu24iMQerNVmA8bU/view>) на кожному факультеті працюють Експертні ради роботодавців, які є консультативно-дорадчими органами, які здійснюють свою діяльність з метою забезпечення високої якості професійної підготовки фахівців на основі співробітництва структурних підрозділів. Також сформовані Експертні ради роботодавців за спеціальностями. Роботодавці постійно беруть участь у забезпеченні ефективного проходження практик, в обговоренні ОП та її окремих компонентів, співпрацюють в

організації науково-практичних конференцій (за свідченням головного консультанта відділу воєнної політики Національного інституту стратегічних досліджень Пристайка В.В. вони беруть активну участь в засіданнях кафедри та університету, в обговоренні ОП та організації практики для здобувачів; директор Державної установи «Інститут всесвітньої історії» Кудряченко А.І. – зазначив, що постійно бере участь у формуванні програмних результатів з викладачами ОП; фахівець із зав'язків з громадськістю Медіацентру Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв Макаренко Г.В. – показала, що співпрацюють на рівні кафедр та університетів загалом, мають спільні наукові проєкти, організацію науково-практичних конференцій та інше. За свідченням роботодавців, вони беруть участь у координації наукової діяльності здобувачів, зокрема під час написання ними курсових та дипломних робіт.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання та організації освітнього процесу постійно залучаються професіонали-практики, експерти та представники роботодавців, які беруть участь у забезпеченні ефективного проходження практик, організації науково-практичних конференцій, археологічних експедицій. Під час онлайн-зустрічі з фокус-групою роботодавців та партнерів було з'ясовано, що вони ознайомлені зі змістом ОП. НПП та здобувачі тісно співпрацюють з Державним історико-культурним заповідником «Межибіж», директор заповідника Погорілець О.Г. розповів про практику, яку мають здобувачі ОП, її зміст та завдання. Завідувач відділу просвітницьких проєктів Національного музею історії України у Другій світовій війні Очеретяний О.О. зазначив, що здобувачі даної ОП проходять практику на базі музею та беруть участь у спільних науково-пошукових експедиціях. Директор Державної установи «Інститут всесвітньої історії» Кудряченко А.І. розповів про лекції, на які до нього приходили здобувачі цієї ОП. Освітні та наукові контакти з іншими партнерськими ЗВО, наведені у відомостях про самооцінювання, сприяють залученню фахівців до реалізації ОП. Спількування із здобувачами свідчить про те, що кафедра досить часто залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, зокрема закордонних університетів (<https://for.history.univ.kiev.ua/?p=3663>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У процесі спілкування з викладачами та керівництвом університету усіх рівнів було підтверджено, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують організацію освітнього процесу ОП. Документи, що регламентують систему професійного розвитку викладача: «Положення про присвоєння звань, професора, доцента, старшого викладача У КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/gbxqf>) здійснює удосконалення процедур та системи критеріїв оцінювання фахового рівня, кваліфікації персоналу, їх відповідності цільовим показникам стратегічного розвитку університету та показникам пріоритетних рейтингів. Також у КНУ імені Тараса Шевченка функціонує система підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/bhxzu>) Завдяки якій здійснюється постійний моніторинг і оцінювання працівника, визначаються пріоритети напрямків розвитку професійних компетенцій співробітниками університету, розвиваються інноваційні форм підвищення кваліфікації та розробляються рекомендації з підвищення його кваліфікації та заохочення. За свідченням ректора університету, на кожному факультеті постійно формується рейтинг НПП, за яким визначаються найкращі викладачі. За можливості ці викладачі преміюються або отримують додаткові години для підвищення кваліфікації. Наразі, інформація з таблиці 2 свідчить про проходження окремими викладачами ОП стажування за кордоном або в українських закладах вищої освіти; шляхом участі у міжнародних проєктах в Україні. Проїшли міжнародне стажування: Гоман Ю.О. – Університет Шуйей Дуккалі (м. Ель-Джадіда, Королівство Марокко, 2018 р.). Сертифікат № 697-36 від 26.04.2018 р.; Кмаренко О.Ю. – стажування по стипендії імені Фулбрайта в університет Гемлайна, Сент-Пол, США (2017/2018).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У чому полягає система заохочення викладачів (у тому числі нематеріального характеру) за досягнення у фаховій сфері? Які інші форми стимулювання пропонує ЗВО? Загальні рейтинги у КНУ імені Тараса Шевченка не складаються, але щороку визначається кращий викладач факультету. Для стимулювання діяльності викладачів в Університеті запроваджене преміювання (наказ Ректора № 71-32 від 31.01.2014 р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУТШ за результатами наукової діяльності») (<https://bit.ly/3mhNcoS>). Відповідно до Положення про стимулювання співробітників КНУ ім. Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності щорічно Вченою радою університету за поданням вчених рад факультетів визначається «Кращий викладач року». Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО ректор зазначив, що двічі кращими викладачами на даній ОП визнавалися викладачі базових кафедр професор В. Ставнюк та доцент О.Іванов (<blob:https://office.naqa.gov.ua/d95425a7-ab6f-4dd1-b707-d6503e9d86b3>). В університеті також використовуються нематеріальні форми стимулювання науково-педагогічного персоналу, зокрема це участь НПП у закордонних наукових конференціях, та закордонне науково-педагогічне стажування; університет створює можливості для видання наукової та науково-методичної літератури. Під час зустрічі з науково-педагогічним персоналом професор Городня Н.Д. підтвердила умови видання посібників до курсів, які вона викладає. Доцент Комаренко Ю.О. має низку

відзнак та грамот Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Міністерства освіти і науки України, Президії НАН України, а також Сертифікатів урядових та громадських організацій США та Туреччини. Двічі обирався Викладачем Року на історичному факультеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Висока академічна та професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують ОП. Конкурсний добір викладачів є прозорими і дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП. Науково-педагогічні працівники регулярно підвищують свою кваліфікацію, в тому числі за кордоном.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Окремі здобувачі беруть участь у міжнародних заходах та проєктах, які, переважно відбулися або в Україні, або у дистанційному форматі, варто розширити можливість студентам мати повноцінну академічну мобільність по індивідуальним стипендіям і грантам європейських та американських університетів. В університеті відсутній рейтинг НПП, тому заохочення викладачів, що викладають на ОП відбувається у межах факультету. Рекомендація: розширити матеріальні та нематеріальні механізми стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

На ОП здійснюється якісний добір НПП, система професійного розвитку, яка функціонує в університеті дозволяє викладачам удосконалювати професіоналізм. Система стимулювання викладацької майстерності постійно вдосконалюється. Рекомендації спрямовані на удосконалення ОП. Загалом ОП відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.5 і 6.6, а критерій 6.3 і 6.4 показують послідовне розширення кола роботодавців та професіоналів-практиків та залучення іноземних науковців до реалізації наукової складової ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази Історичного факультету КНУ, де навчаються здобувачі вищої освіти ОП, ЕГ було продемонстровано ресурси, які використовуються під час навчального процесу, зокрема, міжкафедральну навчальну лабораторію «Центр підводної археології, археологічних та етнологічних досліджень». Навчальне середовище забезпечене новітнім технічним обладнанням – проекторами, мультимедійними дошками, кабельним та безпроводним інтернетом (WI-FI), комп'ютерами та колонками. Члени ЕГ мали змогу побачити аудиторії, до оснащення яких залучаються кошти спонсорів, зокрема Туреччини. Важливе місце в організації освітнього середовища для здобувачів ОП займає Наукова бібліотека ім. М. Максимовича., яка надає безоплатний доступ до таких баз даних: SCOPUS від Elsevier, Web of Science, EBSCO. Доступ до електронних ресурсів бібліотеки можна отримати за допомогою комп'ютерів, які розташовані у читальному залі або ж з будь-якого девайсу, що знаходиться в локальній мережі університету; пошук інформації користувач здійснює самостійно, але також існує можливість звернутися за допомогою до працівників бібліотеки («Правила користування науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського Національного Університету ім. Тараса Шевченка»: <https://cutt.ly/h48mC9A>). Учасники освітнього процесу мають змогу користуватися сайтом бібліотеки, в тому числі електронним каталогом з метою замовлення навчальної літератури <https://cutt.ly/i48QVCE>. Гарант ОП запевнив, що після початку карантинних обмежень, студенти мають змогу отримати доступ до фондів бібліотеки через власну корпоративну пошту, що дозволяє користуватися ресурсами бібліотеки з будь-якої географічної точки. Поступово відбувається процес оцифрування фондів бібліотеки, зокрема, фонди, до яких належать стародруки повністю оцифровані, інші ресурси в процесі. Гарант ОП повідомив про можливість замовлення наукової літератури по міжуніверситетському абонименту, таким чином здобувачі вищої освіти можуть замовити навчальні ресурси з бібліотек інших ЗВО. На момент акредитаційного візиту, ЗВО активно займалося ремонтними роботами та відновленням окремих аудиторій, що постраждали під час ракетного обстрілу території України 10 жовтня 2022 року. Як один із додаткових

навчальний ресурсів, ЗВО подає періодичні друквані видання, які видає Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн: «Американська історія та політика» <https://cutt.ly/d48RYzN> та «Європейські історичні студії» <https://cutt.ly/l48RPgo>. Крім традиційних матеріалів, що використовуються в навчальному процесі, застосовуються сучасні методи навчання, зокрема існує YouTube канал «Американістика, Європейські студії та Сходознавство» <https://cutt.ly/p48RG12>, який наповнений відеоматеріалами, а саме: відео-лекціями з історії країн Європи та Америки, відео наукових конференцій, на яких здобувачі вищої освіти мають змогу виступити із власними доповідями, науковими проектами здобувачів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

КНУ надає доступ до інформаційних ресурсів, а також до таких баз даних: SCOPUS від Elsevier, Web of Science, EBSCO. Як було зазначено вище у підкритерію 7.1 доступ до інформаційних ресурсів є безоплатним. Проте, у ЗВО існує система надання платних послуг, що регулюється «Положенням про надання платних послуг Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Т. Шевченка»: <https://cutt.ly/K48Uziu>. Згідно з даним положенням надання платних послуг здійснюється не з метою прибутку, а з метою удосконалення роботи Бібліотеки та покращення якості послуг, які вона надає. На сайті бібліотеки оприлюднений список платних послуг: <https://cutt.ly/G48UcJw>. Під час огляду матеріально-технічної бази було наголошено, що в корпусі є бездротове покриття Wi-Fi та кабельний інтернет, що забезпечує усі навчальні аудиторії.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Створення безпечних умов освітнього середовища в КНУ регламентує «Стратегічний план розвитку університету на період 2018-2025 рр.» <https://cutt.ly/W45ueFj>. Згідно із «Правилами внутрішнього розпорядку Університету» <https://cutt.ly/34vMgWP> КНУ наймає охорону, яка відповідає за безпеку учасників навчального процесу в стінах освітнього середовища, а також здійснювати пропускний режим. ЗВО активно залучає факультету психології до забезпечення психологічної підтримки учасникам освітнього процесу. Зокрема, існує веб-сторінка, за допомогою якої можна звернутися до фахівця із питанням, що турбують здобувачів і НПП <https://cutt.ly/u45udyt>. Окрім цього, кожного вівторка, середу і четвер з 9:00 по 17:00 бажаючі можуть отримати особисту консультацію фахівця-психолога за адресою вул. Ломоносова, 35. З початком дії карантинних обмежень в КНУ ввели в дію масковий режим, на території освітнього середовища розташовані засоби захисту, зокрема антисептики. Інтереси здобувачів вищої освіти належним чином виписані в «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (Пункти 3.9; 3.10; 3.12) <https://cutt.ly/h45umXq>. На зустрічі із представниками студентського самоврядування КНУ здобувачі підтвердили, що кожен студент має право подати аргументовану пропозицію щодо матеріального розвитку університету до Голови студентського парламенту відповідного структурного підрозділу. Моніторинг рівня задоволеності студентів цією участю здійснюється шляхом опитування студентів. Здобувачі вищої освіти можуть оселитися в Студентському містечку, що у своїй структурі має 22 гуртожитки. Згідно офіційної інформації, яка подається на сайті історичного факультету, у 2011 році було здійснено капітальний ремонт. На онлайн-зустрічі із ЕГ, здобувачі вищої освіти підтвердили, що ремонтні роботи в гуртожитку проводилися, зокрема, оновлені коридори та санвузли. У гуртожитку функціонує пральня із сучасними автоматичними пральними машинами <https://cutt.ly/R45amWL>. Позитивним фактом є те, що у 2022 році керівництвом Університету приділялася значна увага по облаштуванню та забезпеченню необхідним обладнанням укриттів, та поліпшення умов проживання мешканцям гуртожитків <https://cutt.ly/v45p9fw>. На території гуртожитку розташована бібліотека та читальна зала, а також тренажерна зала, кожна кімната має доступ до Інтернету. <https://cutt.ly/w45pd3l>. Під час огляду матеріально-технічної бази, адміністрацією Історичного факультету КНУ було продемонстровано наявність в освітньому середовищі обов'язкових компонентів, що відповідають за безпеку під час навчального процесу: є схема пожежної безпеки, вогнегасники, спеціальні пожежні рукава, що періодично проходять сертифікацію, зокрема останню - 28 лютого 2023 року. По території КНУ розташовані вказівникові стрілки, що показують напрям до укриттів, які використовуються під час повітряних тривог з моменту повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У КНУ дотримуються та поширюють практику студентоцентризму. ЗВО є відкритим до зауважень та пропозицій зі сторони здобувачів вищої освіти, зокрема згідно «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (Пункт 3.12) <https://cutt.ly/h45umXq> студенти мають можливість пройти комплексне опитування, щодо задоволеності процесом навчання, освітнім процесом та освітніми компонентами. Результати опитування опрацьовує проректор з науково-педагогічної роботи, керівники структурних підрозділів, сектор моніторингу якості освіти та науково-методичний центр організації освітнього процесу. <https://cutt.ly/I45hlS6>. Здобувачі вищої освіти завчасно інформуються, щодо переліку та змісту навчальних дисциплін, робочі програми усіх ОК публікуються на веб-сайтах структурних підрозділів перед

початком нового семестру. На веб-сторінці Історичного факультету КНУ у відкритому доступі розміщений розклад навчального процесу <https://cutt.ly/345hnDP>, присутні посилання на дистанційні заняття, що відповідає вимогам прозорості та публічності. Під час онлайн-зустрічі ЕГ, НПП поділилися власним досвідом інформування здобувачів вищої освіти, щодо мети, цілей та критеріїв оцінювання конкретного освітнього компонента: перед початком першого навчального заняття кожен із науково-педагогічних працівників надсилає старостам навчальних груп робочі програми та проговорюють особливості засвоєння конкретного ОК із здобувачами вищої освіти. У випадку якщо студент був відсутній на навчальному занятті, він може звернутися по консультацію до викладача. ЕГ з'ясувала, що студентство КНУ має можливість навчатися за принципом академічної мобільності за підтримки відділу міжнародної співпраці КНУ. Здобувачі вищої освіти проходять навчання за обміном (в основному програма Erasmus+). <https://cutt.ly/f45hDr3>. Під час зустрічі із здобувачами ОП група ЕГ мала змогу поспілкуватися із студенткою, що навчається за програмою академічної мобільності у Швеції. КНУ імені Тараса Шевченка має центр комунікацій <https://cutt.ly/Z45hHTH> та відділ сприяння працевлаштуванню <https://cutt.ly/w45hZzO>. Під час дистанційної акредитації, ЕГ з'ясувала, що у КНУ немає загальноуніверситетської платформи дистанційного навчання. ЕГ рекомендує започаткувати таку платформу. На зустрічі із менеджментом ЗВО, ректор КНУ запевнив, що створення єдиної системи дистанційного навчання відбувається на стадії активного розроблення. З метою забезпечення належних умов розвитку та дозвілля здобувачів у КНУ імені Тараса Шевченка функціонують Молодіжний центр культурноестетичного виховання (<https://cutt.ly/t45xlbP>), спорткомплекс, центр комунікацій (<https://cutt.ly/v45xv3C>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У КНУ імені Тараса Шевченка розроблена Концепція розвитку інклюзивної освіти <https://cutt.ly/145choT> у межах «Університет рівних можливостей». На сайті Університету розміщено «Порядок супроводу осіб з інвалідністю» <https://cutt.ly/Y45czc2>. Під час дистанційного акредитаційного візиту, ЕГ пересвідчилась в наявності достатніх умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Здобувачі цієї категорії мають можливість користуватися спеціальним ліфтом, санвузлами та забезпечені безперешкодним доступом до начального корпусу. Позитивною практикою є те, що поруч вищезгаданих об'єктів, на стіні розташовані таблички з нанесеною інформацією шрифтом Брайля для осіб із порушенням зору. Входи до навчальних корпусів облаштовані пандусами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка існує окрема структура, що відповідає за вирішення конфліктних ситуацій – «Комісія вченої ради з питань етики». В університеті діють «Порядок вирішення конфліктних ситуацій» <https://cutt.ly/97wLn7z>; «Антикорупційна програма» <https://cutt.ly/x7wLRTN>; «Етичний кодекс університетської спільноти» <https://cutt.ly/O7wLU1P>. На онлайн-зустрічі із ЕГ, здобувачі вищої освіти повідомили про декілька конфліктних ситуацій з науково-педагогічними працівниками, проте за словами студентів, деканат Історичного факультету завжди реагує на такого роду випадки та діє згідно із положеннями, які регламентують вирішення конфліктних ситуацій в КНУ. На зустрічі із представниками органів самоврядування КНУ, голова Студпарламенту запевнив, що керівництво Історичного факультету завжди є відкритим до скарг та пропозицій. Крім цього, за словами голови Студпарламенту, в КНУ існує гугл-форма, де здобувачі можуть анонімно залишити свій відгук чи скарги.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка забезпечує належний рівень матеріально-технічних ресурсів для навчання. Доступ до інфраструктури та навчальних матеріалів є безоплатним для всіх учасників освітнього процесу. Корпуси ЗВО облаштовані необхідним обладнанням для забезпечення освітнього процесу для осіб з особливими потребами. КНУ надає освітню, консультативну та психологічну підтримку. НПП відкриті до питань та пропозицій з боку студентства. Процедура вирішення конфліктних ситуацій є чіткою та зрозумілою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Члени ЕГ не виявили суттєвих чи критичних недоліків ОП щодо забезпечення освітнього середовища матеріальними ресурсами і рекомендують створити загальну платформу дистанційного навчання, що суттєво покращить якість освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Рівень створених умов освітнього та матеріально-технічного забезпечення здобувачів ОП КНУ в цілому відповідає вимогам критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка існує визначена політика та процедура внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/J7wCogW>. У розділі 9(ст. 236) визначено алгоритм моніторингів, періодичних оцінювань та переглядів освітніх програм. Розділ 9, вищезгаданого положення повністю регламентує та містить всі необхідні правила, щодо покращення ОП. В даному положенні наведені механізми таких процесів як: оцінювання змісту програми та забезпечення її актуальності; оцінювання навантаження студентів освітніми компонентами; оцінювання навчального середовища; встановлення критеріїв для моніторингу освітньої програми; періодичний перегляд освітньої програми; оприлюднення інформації, щодо результатів моніторингу освітньої програми та освітніх компонентів. Позитивною практикою є залучення здобувачів вищої освіти до перегляду та процесу покращення ОП, що описується в: Пункт 9.4. «Оцінювання очікувань, потреб та задоволеності студентів щодо програми»; Пункт 9.10. «Оцінка здобувачами освіти навантаження за освітніми компонентами програми». На онлайн-зустрічах з НПП, гарантом ОП та здобувачами вищої освіти, ЕГ переконалася в застосуванні на практиці вищезгаданих процедур. Можливість брати участь у внутрішньому забезпеченні якості ОП мають усі учасники освітнього процесу. «Положення про організацію освітнього процесу ...», введене в дію Наказом Ректора від 31 серпня 2018 року за №716-32 (Редакція 2022 року) <https://cutt.ly/O7wC4sz> розкриває питання про освітній процес у даному ЗВО, зокрема у Розділі 2 «Освітні програми» (ст. 21) описано усі внутрішньоуніверситетські процеси, що стосуються створення, перегляду та забезпечення якості конкретної освітньо-професійної програми. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми в КНУ регламентуються положенням «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (з додатками), затверджених наказом ректора №729-32 від 11.08.2017 р. <https://cutt.ly/P7wVtoa>. Моніторинг освітньої програми здійснюється щорічно гарантом, групою забезпечення, НПП, соціологічною службою та відділом забезпечення якості освіти університету <https://cutt.ly/o7wVpmE>. З метою удосконалення ОП гарантом та викладачами регулярно проводяться науково-практичні семінари, до участі в яких залучаються випускники, які працюють за спеціальністю в Україні та за кордоном: <https://cutt.ly/m7wVdMx>, <https://cutt.ly/q7wVkHE>.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Практика залучення здобувачів вищої освіти до перегляду освітньо-професійної програми та покращення її якості чітко регламентована внутрішньо університетським документом – «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/a7eINvQ>. Пункт 9. 11 «Періодичний перегляд освітньої програми (формування експертної групи для оцінки програми, джерела інформації, документація, критерії оцінки, процедура, звітність)» передбачає залучення студентів до експертних груп, що беруть участь в оцінці програми. Фахівцями факультету соціології проводяться опитування-дослідження, щодо якості навчального процесу ОП, та якості самої програми. Під час онлайн-зустрічей з різними фокус-групами в рамках акредитації ЕГ пересвідчилась, що здобувачі вищої освіти мають можливість бути присутніми на засіданнях випускових кафедр, де можуть брати активну участь в обговоренні та залишити свої відгуки і пропозиції, щодо покращення якості навчального процесу. Звіти досліджень якості ОП розташовуються на веб-сайті кафедр <https://cutt.ly/J7eOS2s>. У «Положенні про студентське самоврядування Київського національного університету імені Тараса Шевченка» визначено права і можливості здобувачів вищої освіти брати безпосередню участь у внутрішньому забезпеченні якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості У КНУ регламентується «Положенням про ради роботодавців у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/W7y1PGo>. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ, роботодавці та представники баз практики підтвердили їх участь у перегляді та покращенні якості ОП. Зокрема, Мартинов А. Ю. – представник Інституту історії України НАН України, брав участь у двох засіданнях проектних груп ОП у 2018 та 2020 роках. <https://cutt.ly/e7yap3V>. Пристайко В. В. – представник Національного інституту стратегічних досліджень, крім участі в обговоренні ОП, постійно долучається до різних науково-методичних заходів кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн, зокрема, брав участь у науковій конференції в грудні 2022 року, де виступив з доповіддю. Під час зустрічі з роботодавцями, ЕГ пересвідчилася, що випускники ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» мають широкі можливості працевлаштування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Процедури і практики щодо моніторингу кар'єрних шляхів випускників ОП вписані в «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (р.7.6, с.220). Під час спілкування з випускниками ОП, ЕГ пересвідчилася, в тому, що профільні кафедри регулярно проводять опитування серед випускників ОП, щодо їхнього шляху після закінчення університету. Для сприяння працевлаштуванню випускників в університеті створено окремий підрозділ – Відділ сприяння працевлаштуванню <http://job.univ.kiev.ua/>, де здобувачі можуть отримати актуальну інформацію, щодо наявних вакансій та ознайомитися з місцями потенційного працевлаштування. Пропозиції щодо працевлаштування та стажувань в різноманітних проєктах <https://t.me/univwork> розміщені на телеграм-каналі сайту відділу. Під час онлайн-спілкування з ЕГ, випускники ОП підтвердили, що багато випускників працевлаштувалися за рекомендаціями кафедри, випускників різних поколінь та Відділу сприяння працевлаштуванню.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Основним внутрішнім документом, який регламентує процес забезпечення якості вищої освіти є «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/E7yVBVxm>. Це положення визначає алгоритм дій та проведення таких процедур як: політика забезпечення якості; розроблення і затвердження програм; студенто-центроване навчання, викладання та оцінювання; доступ до освітніх програм, освітні досягнення, визнання результатів навчання, атестація і сертифікація студентів; освітні ресурси і підтримка студентів; моніторинг та перегляд освітніх програм тощо. Керівництво закладу вищої освіти, та керівництво Історичного факультету активно залучає до перегляду ОП здобувачів вищої освіти. Під час зустрічей з різними фокус-групами, зокрема з НПП та гарантом ОП, ЕГ пересвідчилася, що в КНУ створено належну систему моніторингу якості реалізації ОП з використанням різних форм і ресурсів. Майданчиками відкритого спілкування є фейсбук-сторінки кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн: <https://cutt.ly/p7ucNAk>; освітнього інтернет-ресурсу «Diaspora.ua»: <https://cutt.ly/s7uvqND>; наукового журналу «Американська історія та політика»: <https://cutt.ly/Q7uvpEo>; офіційна сторінка освітньої програми «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)»: <http://surl.li/evruc>; канал кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн в YouTube <https://cutt.ly/c7uvU1a>. На онлайн-зустрічах з здобувачами ОП, випускниками та роботодавцями, ЕГ пересвідчилася у дієвості запроваджених механізмів реагування на пропозиції та зауваження щодо ОП з боку ЗВО.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» є первинною. Проте, на онлайн-зустрічах ЕГ з різними представниками освітнього процесу було з'ясовано, що проектна група удосконалювала дану ОП, зважаючи на досвід акредитаційних експертиз інших ОП, які проходили в КНУ. Результати аналізу проведених акредитаційних експертиз можна переглянути на веб-сторінці КНУ: <https://cutt.ly/57umfGX>.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час онлайн-зустрічей з різними фокус-групами та в результаті аналізу наявних відповідних документів, ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті Київського національного університету імені Тараса Шевченка сформована власна культура якості, яка забезпечується створеними такими структурними підрозділами, як: Сектор моніторингу якості освіти, Науково-методична рада, Вчені ради факультету та університету. Позитивним є те, що участь у покращенні якості вищої освіти в КНУ беруть усі учасники освітнього процесу: здобувачі вищої освіти, випускники, роботодавці, НПП та інші працівники спеціальних структурних підрозділів. Ознайомлення з «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/J7wCogW> та практичними результатами його втілення дає можливість стверджувати про налагодження в КНУ постійного активного процесу розвитку культури якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка процедура внутрішнього забезпечення якості освіти є чітка, структурована та представляється низкою внутрішньоуніверситетських положень. КНУ проводить систематичні опитування, щодо якості ОП, навчального процесу, освітнього середовища тощо. Випускники залучаються до наукових заходів ЗВО, а здобувачі вищої освіти мають можливість отримати підтримку зі сторони Відділу сприяння працевлаштування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ не виявила значних недоліків чи порушень на ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)». ЕГ рекомендує частіше та систематичніше проводити опитування, щодо якості ОП серед роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» та освітня діяльність за цією ОП в цілому відповідають підкритеріям 8.1; 8.2; 8.3; 8.4; 8.7, та має якісний рівень узгодженості з підкритеріями 8.5; 8.6. Проаналізувавши сильні та слабкі сторони, ЕГ дійшла висновку, що Критерій 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведений ЕГ аналіз засвідчив, що у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка створена належна нормативно-правова база, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Під час аналізу звіту самооцінювання та інших ресурсів КНУ, ЕГ пересвідчилась в наявності та доступності необхідних для врегулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу документів, які розміщені на сайті університету <https://cutt.ly/g7uIcrl>. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентуються такими документами: «Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/47uICTa>; «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/S7uI5gL>; «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/p7uOsZM>; «Етичним кодексом університетської спільноти» <https://cutt.ly/u7uOc8C>; «Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/D7uOIMw>; «Положенням про гаранта освітньої програми в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/p7uOZK5>; «Правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського національного університету імені Тараса Шевченка» <https://cutt.ly/x7uO8zr>. Для зручності здобувачів та НПП ОП загальноуніверситетські та факультетські нормативно-правові документи, які регулюють правила і процедури навчального процесу розташовані на веб сторінках історичного факультету та профільних кафедр. <http://www.history.univ.kiev.ua/>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Під час акредитації ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)», ЕГ з'ясувала, що Київський національний університет імені Тараса Шевченка дотримується правил оприлюднення проектів ОП на власному веб-сайті. Доступною є інформація щодо двох редакцій ОП: <https://cutt.ly/17u7S2P> ; <https://cutt.ly/Y7u7Xz3>. Всі пропозиції та зауваження можна надіслати на пошту гаранта ОП або ж за номером телефону. Крім цього існує можливість зустрітися в очному режимі на Історичному факультеті. На зустрічі з ЕГ, роботодавці підтвердили, що ознайомленні з процедурою перегляду ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ пересвідчилася у факті оприлюднення достовірної інформації щодо ОП «Американістика та європейські студії (з поглибленим вивченням іноземних мов)» на сайті Історичного факультету <https://cutt.ly/F7gaZqT> . Крім цього, сайт кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн дублює інформацію щодо даної ОП та опубліковує перелік та робочі програми конкретних ОК <https://cutt.ly/c7gsyNL> . ЕГ рекомендує оприлюднювати результати опитувань, щодо якості ОП на веб-сторінці Історичного факультету, для загальної зручності здобувачів вищої освіти чи майбутніх абітурієнтів, які зосереджують увагу на конкретному підрозділі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються внутрішніми нормативними документами КНУ, що є у вільному електронному доступі. На веб-сайті Університету та Історичного факультету розміщена необхідна інформація про ОП та ОК, що дає змогу ознайомитися з навчальним процесом в даному ЗВО не тільки здобувачам вищої освіти чи НПП, а й потенційним абітурієнтам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час акредитаційної експертизи значних чи критичних недолік ЕГ не виявила. ЕГ рекомендує оприлюднювати результати опитувань, щодо якості ОП на веб-сторінці Історичного факультету, для загальної зручності здобувачів вищої освіти чи майбутніх абітурієнтів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має значний рівень узгодженості вимогам за підкритеріями 9.1, 9.2. та часткової узгодженості за підкритерієм 9.3.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шваб Анатолій Георгійович

Члени експертної групи

Салата Оксана Олексіївна

Семчук Катерина Вікторівна